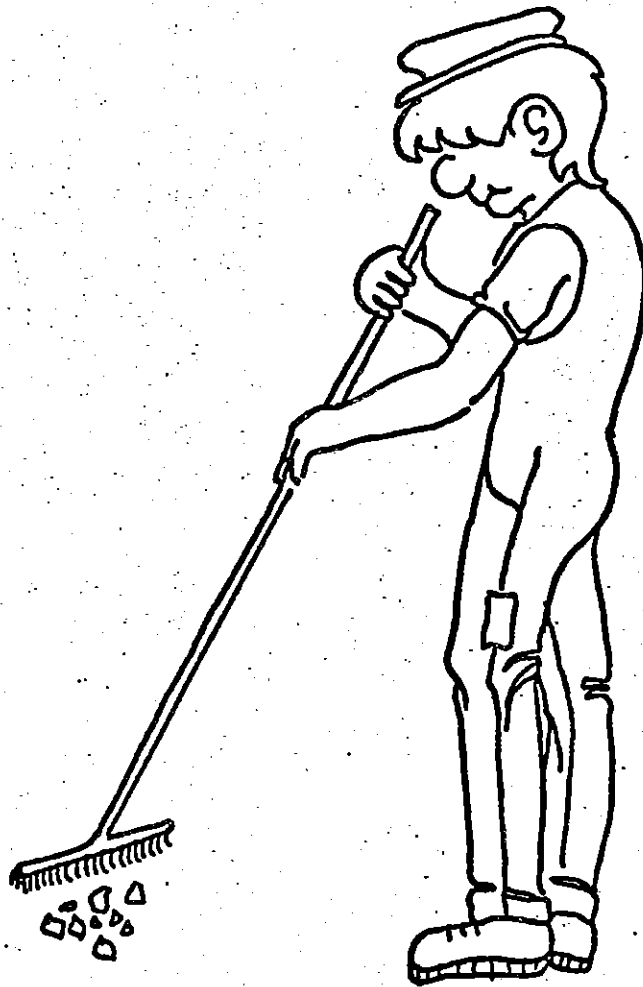

Harjoittelijan käyttöohje

Harjoittelu ei ole johdannainen
sanasta 'harja'.

TEKNISTEN ALOJEN HARJOITTELUVÄLITYS
HAKANIEMENKATU 2
00530 HELSINKI 53
90-7061

Teksti: Pertti Huhtanen

Kuvat : Ari Täppinen

Harjoittelua välittävät myös harjoittelusihteerit:

Teknillinen korkeakoulu	90-460144
Tampereen teknillinen korkeakoulu	931-162111
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	953-27570
Oulun yliopiston tekn. tiedekunta	981-345411
Abo Akademi, kem.-tekn. fakultet	921-335133

Teknilliset oppilaitokset

Helsinki	90-648727
Tampere	931-612950
Turku	921-335300
Vaasa	961-116640
Vasa	961-242244
Kuopio	971-222322
Oulu	981-331655
Kotka	952-24000
Lahti	918-46811
Lappeenranta	953-15415
Jyväskylä	941-17561
Rovaniemi	991-16091
Mikkeli	955-361200
Kokkola	968-17444
Ekenäs	911-14880
Kajaani	986-24591
Raahe	982-31551
Ylivieska	983-23513
Helsingfors	90-440109
Rauma	938-12285
Valkeakoski	937-40100
Pori	939-27011
Joensuu	973-31475
Riihimäki	914-32313
Varkaus	972-24482
Kemi	980-23611
Imatra	954-63355
Forssa	916-12360
Seinäjoki	964-120305
Hämeenlinna	917-26251
Mariehamn	928-16011

HYVÄ TYÖNANTAJA

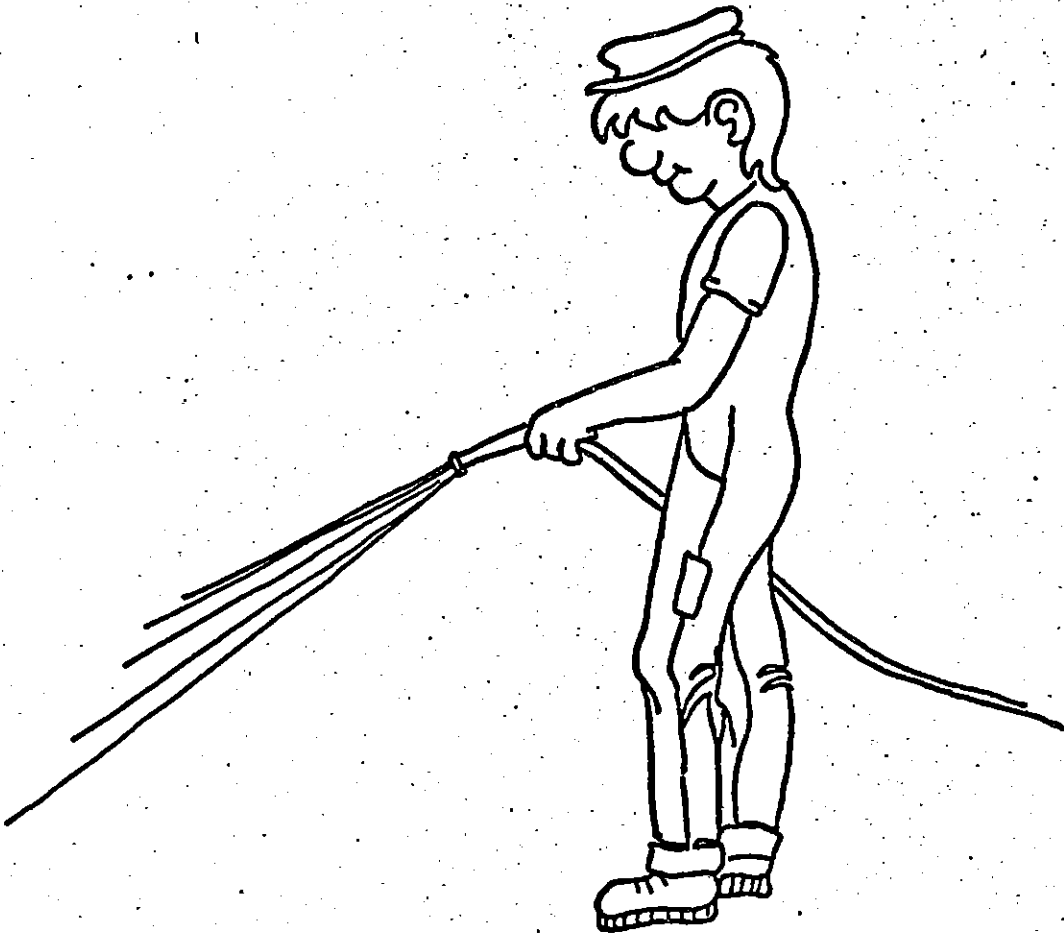
Harjoittelijan käyttöohje on teknisen alan harjoittelijan tuoteseloste ja käyttäjän käsikirja. Se kertoo, ketkä hyötyvät hyvästä harjoittelusta ja miten Teidän yrityksenne voi auttaa yhteiskuntaa kasvattamaan näistä hyvistä suomalaisista hyviä diplomi-insinöörejä, insinöörejä ja teknikoita.

Joka neljäs tekniikan opiskelija käyttää lukuvuodestaan yli kaksi kuukautta harjoittelupaikan etsimiseen. Toinen neljännes uhraa kahdesta kahdeksaan viikkoa tuloksettomiin työnantajakontakteihin, ja puolet onnistuu saamaan työpaikan alle kahdessa viikossa. Omatoiminen työnhaku ja epäonnistumiset ovat toki tärkeitä kokemuksia, mutta tämän ajan moni tarvitsisi tehokkaampaan opiskeluun.

Joka kolmas sanoo harjoittelupaikan saamisen olleen vaikeaa, ja yhtä monen harjoittelu (tai kesätyö) on täydentänyt opintoja heikosti.

Kesätyökin on aina kokemusta, mutta vain harjoittelu tuotantoelämän aidoissa olosuhteissa tuotanto-, johto-, suunnittelu- tai tutkimustehtävissä voi taata valmistuneen insinöörin ja teknikon ammattitaidon tason.

Rakennustyömaalle valua kastelemaan vai kesätyöhön kaupungin nurmikoita hoitamaan?

MITÄ HARJOITTELUN TULISI OLLA

Komiteat ovat miettineet harjoittelun tavoitteita ja tulleet samaan lopputulokseen kuin Polyteknikkojen marssi jo kauan sitten: "Vain työ voi aatteen hedelmöittää."

Harjoittelu on käytännön työtä, jolla hankitaan alan tietoja, taitoja ja kokemusta.

TYÖYMPÄRISTÖHARJOITTELIJA on usein opintojensa alkupuolella ja haluaa perehtyä monipuolisesti alan aineelliseen ja henkiseen ympäristöön, perinteisiin, kieleen, ongelmiin ja niiden ratkaisumenetelmiin. Työntekijän asemassa työskennellen hän saa kokemusta myös luottamusmiesjärjestelmästä, työehtosopimuksesta ja työntekijäin ja johdon näkemuseroista. Työsuojelun perusasiat ovat harjoittelijan omankin turvallisuuden takia tärkeää opittavaa.

Erityisen tyytyväinen harjoittelija on kierrätykseen: kun yksi tehtävä on kohtuullisen hyvin opittu, siirrytään harjoittelemaan toista. Yritykset tutustuttavat joka viidennen harjoittelijan myös muihin kuin tämän omiin tehtäviin, ja puolet harjoittelijoista tutustuu omatoimisesti yrityksen koneisiin, raaka-aineisiin, menetelmiin ja talouteen.

AMMATTIHARJOITTELIJA on varttuneempi opiskelija, joka kartuttaa tietojaan ja taitojaan soveltamalla hankkimaansa teoreettista tietoa tuottavaan työhön alais- tai esimiesasemassa. Tehtävät voivat olla vaativia ja valmistavat siirtymään koulunpenkiltä työelämään. Opintojen loppuvaiheissa 73 % teekkareista, 44 % insinöörioppilaista ja 23 % tekniiko-oppilaista harjoittelee johto-, suunnittelu-, tutkimus- tai kehitystehtävissä.

HARJOITTELUA VAI KESÄTYÖTÄ

Teknisen alan harjoittelun tavoitteet ovat

- o saada yleisnäkemys alasta
- o tukea ja edistää teoreettista opiskelua
- o tutustua tuotannon sosiaalisiin seikkoihin, työsuojeluun ja luottamusmiesjärjestelmään
- o oppia opiskeluaikanaan muutamia alan tyypillisiä työtehtäviä yksityiskohtaisesti
- o tutustua koneiden ja raaka-aineiden teknisiin ja taloudellisiin ominaisuuksiin, käsittelyyn ja menetelmiin
- o saada yleiskuva teknisestä ja taloudellisesta organisoinnista, hallinnosta ja työnjohdosta.

Näiden saavuttamiseen on aikaa oppilaitoksesta riippuen muutamasta kuukaudesta pariin vuoteen.

Kesätyön tavoite on puolestaan ansaita rahaa. Kaikki siihen käytetty aika on pois ammattitaidosta. Yövärtijana tai siivoojana Ruotsissa voi ansaita riittävästi opiskelun kustantamiseksi, mutta kipeästi kaivattu kokemus omalta ammattialalta jää saamatta.

Hyvän harjoittelupaikan kaksi kriteeriä ovat

TYÖHÖNOPASTUS: Vuonna 1979 perehdytettiin 18 % harjoittelijoista työhönsä erittäin hyvin ja 30 % kohtalaisesti. Harjoittelusuunnitelma laadittiin 6 %:ssa työpaikoista. Joka kolmas katsoi saaneensa opintoja hyvin tukevaa työkokemusta.

TYÖN

MONIPUOLISUUS: Yksipuolinen työ ei valmenna riittävästi. Hyväkin suoritustaso yksittäisessä työtehtävässä on hyödytön, ellei hankkiudu samaan työhön myöhemminkin.

EI VAIN KESÄISIN

Kesäharjoittelun lisäksi teekkarit tekevät opintojensa loppuvaiheissa erilaisia oppinäytetöitä yrityksissä. Nämä palvelevat yrityksen taloudellisia tavoitteita. Noin 10 % tekniikan ylioppilaista on ympäri vuoden työssä.

Myös insinööri- ja teknikko-oppilaiden esi- ja jälkiharjoittelu ajoittuu syksyyn tai kevääseen. Harjoittelijoita on siis saatavilla muulloinkin kuin touko-elokuulle.

Rahaa vai ammattitaitoa? Ei, rahaa ja ammattitaitoa.

MITÄ HARJOITTELIJA TARVITSEE

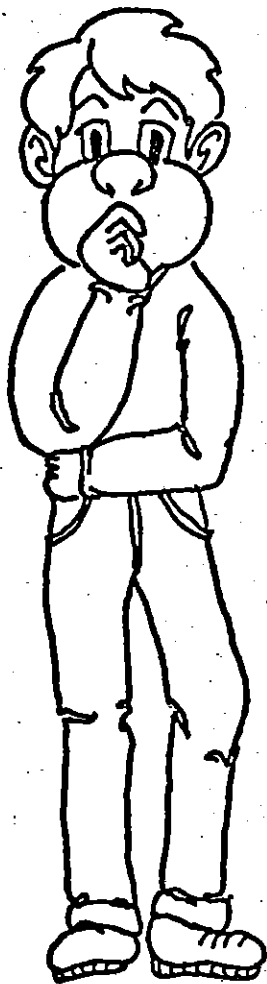
Kun elinkustannukset nousevat huomattavasti nopeammin kuin saatavilla oleva opintotuki, harjoitteluaajan palkalla on katettava yhä suurempi osa opinnoista. Siitä huolimatta valmistuvalla insinöörillä on kymmenien tuhansien markkojen lainataakka harteillaan.

Riittävän opintotuen ainoa vaihtoehto on riittävä palkka harjoitteluajalta. Varojen loppuessa kesken lukuvuoden opinnot keskeytyvät tilapäistöiden vuoksi.

Jos harjoittelija tekee muiden työntekijöiden tapaan tuottavaa työtä, hänelle on kohtuullista maksaa työehtosopimuksen mukaista tai muiden samaa työtä tekevien palkkaa. Jos taas harjoittelu on järjestetty monipuoliseksi siten, että tuottavuustavoitteet oleellisesti kärsivät, saattaa palkkakin olla pienempi.

KENEN ETU ON HYVÄ HARJOITTELU

Mikäli harjoittelulla ja sen laadulla ei olisi merkitystä koulutuksen onnistumisen kannalta, se voitaisiin poistaa insinööri- ja teknikkokoulutuksesta ja siirtää se kokonaan työnantajan vastuulle. Tätä ei kukaan toivo. Työnhakija huomaa, että työnantaja pitää laadukasta harjoittelua tärkeänä.

Tekniikan opiskelija tasapainoilee elinkeinoelämän lyhyen tähtäyksen tuottavuustavoitteiden ja taitavan insinööri- ja teknikkokunnan koulutustavoitteiden ristiaallokossa. Tekniseen opetukseen kuuluu pakollisena osana harjoittelu, jota ei voida korvata muulla opetuksella. Teoreettinen opetus ja käytännön kokemus tukevat toisiaan antaen parhaan mahdollisen oppimistuloksen, mikä taas osaamisen korkeana tasona palvelee elinkeinoelämän tarpeita.

HE TULEVAT TAAS

Hyvä harjoittelu on hyvän ammattitaidon tae, mutta hyvän harjoittelupaikan saaminen riippuu Teistä. Suomen insinööri- ja teknikkokunnan kunnia-asia on huolehtia tuotantomme tulevaisuudesta turvaamalla kunnolliset harjoittelumahdollisuudet.

Harjoittelijat kääntyvät puoleenne tänäkin vuonna.

Oy Suomi Ab pääsisi parempaan tulokseen, jos ilmoittaisitte paikoistanne harjoittelijavälitykseen.

Pankaa pyörät pyörimään.

HARJOITTELUVÄLITYS HYÖDYKSENNE

Ammattikasvatushallituksen teknisten alojen harjoitteluvälitys on tehokkain tapa löytää sopivin mahdollinen harjoittelija yritykseenne, sillä

- o työpaikkatiedot leviävät nopeasti kaikille harjoittelijoille
- o oppilaitokset lähettävät yritykseenne työhakemukset keskitetysti ja halutessanne myös sopivuusjärjestykseen asetettuina
- o harjoitteluvälitys ei vähennä hakijoiden omatoimisuutta, sillä voitte käyttää harjoitteluvälitystä pelkästään tehokkaana ilmoituskanavana pyytämällä suoraa yhteydenottoa yritykseenne.

Harjoittelijavälityksen avulla teette yritystänne tunnetuksi ympäri maata, säästätte omia kulujanne ja aikaanne turhien kontaktien vähetessä. Saatte opintoalansa, koulutusvaiheensa ja kokemuksensa puolesta sopivimmat harjoittelijat yritykseenne. Harjoitteluvälityksen paikkoja arvostetaankin muita enemmän, ja kysyntä on suuri.

"Otan kaksi sähköinsinööriä, yhden fyysikon ja yhden koneinsinöörin. Toimittakaa heti."